

Rekrytering av domare

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens proposition 2007/08:113 Rekrytering av domare samt en motion som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen skriver regeringen att det är angeläget att domstolarna även i framtiden kan rekrytera ordinarie domare som tillhör de allra skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna i landet. För att säkerställa detta bör enligt regeringen den särskilda domarutbildningen finnas kvar som bas för rekryteringen samtidigt som andra skickliga och väl kvalificerade jurister i större utsträckning anställs som ordinarie domare. Genom att skapa en större yrkesmässig bredd inom domarkåren gynnas enligt regeringen specialiseringen och förutsättningar skapas för att ytterligare höja kvaliteten i den dömande verksamheten. Ett sätt att åstadkomma en bredare rekrytering är att öka möjligheterna för etablerade jurister att adjungera som ledamot i domstol. Regeringen föreslår i enlighet härmed att rättegångsbalkens bestämmelser om advokater ändras i syfte att tydliggöra möjligheten för Sveriges advokatsamfund att medge undantag från kravet att en advokat inte får vara anställd i domstol. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008. Regeringen föreslår också att en ny nämnd, Domarnämnden, ersätter Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet vid beredningen av domaranställningar.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag om den framtida domarekryteringen och att riksdagen antar lagförslaget. Motionen avstyrks.

I ärendet finns en reservation (v).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Rekrytering av domare	6
Adjungerad ledamot i domstol	8
Utbildning av domare	9
Reservation	11
Utbildning av domare, punkt 3 (v)	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
Följdmotionen	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den framtida domarrekruteringen

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om den framtida domarrekruteringen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:113 punkt 2.

2. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken. Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:113 punkt 1.

3. Utbildning av domare

Riksdagen avslår motion 2007/08:Ju33 yrkandena 1 och 2.

Reservation (v)

Stockholm den 15 maj 2008

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Ulrika Karlsson i Uppsala (m), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Helena Bouveng (m), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Mehmet Kaplan (mp), Anders Hansson (m), Maryam Yazdanfar (s), Karin Nilsson (c), Jeppe Johnsson (m), Kjell Eldensjö (kd) och Désirée Pethrus Engström (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Domarrekruteringen och den särskilda domarutbildningen har genom åren varit föremål för åtskilliga överväganden, bl.a. av 1955 års domarutredning (SOU 1956:52 och 1959:17), 1972 års domarutredning (SOU 1974:96), 1987 års domarutredning (SOU 1988:53), 1993 års domarutredning (SOU 1994:99) och 1995 års domstolskommitté (SOU 1998:88).

År 2001 tillkallade den dåvarande regeringen en särskild utredare som fick i uppdrag att bl.a. genomföra en översyn av rekryteringen av ordinarie domare och lämna förslag till förändringar som säkerställer att domstolarna också i framtiden kan rekrytera de skickligaste och mest lämpade juristerna. I december 2003 överlämnade utredningen betänkandet En öppen domarrekrutering (SOU 2003:102). Utredningen föreslog bl.a. en helt öppen domarrekrutering och att den särskilda domarutbildningen som en konsekvens därav skulle avvecklas. Vidare föreslogs vissa förändringar i rekryteringsförfarandet. Utredningen presenterade också förslag angående bl.a. utbildning och den framtida beredningsorganisationen. Betänkandet har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2003/9652/DOM).

Dåvarande regeringen uttalade i budgetpropositionen för år 2005 (prop. 2004/05:1, utg.omr. 4) att det var av stort värde att även andra kvalificerade jurister än domarutbildade anställdes som domare. Inriktningen för det fortsatta arbetet var att domarrekruteringen i enlighet med utredningens intentioner skulle bli mer öppen. Regeringen ansåg emellertid att det inte fanns anledning av avveckla den särskilda domarutbildningen.

Mot den bakgrunden har Justitiedepartementet låtit utreda hur en anpassning av den särskilda domarutbildningen till en mer öppen domarrekrutering kunde utformas och hur utbildningen borde utvecklas även i andra avseenden. Uppdraget redovisades i april 2007 i departementspromemorian En mer öppen domarutbildning (Ds 2007:11). Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (Ju2007/3985/DOM).

Lagrådet har yttrat sig över förslagen till ändring i 8 kap. 2 och 7 §§ rättegångsbalken. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. I förhållande till lagrådsremissen har i propositionen lagts till ett förslag till ändring i 27 kap. 27 § rättegångsbalken. Detta lagförslag har regeringen bedömt vara av sådant slag att det inte kräver Lagrådets hörande.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Det är angeläget att domstolarna även i framtiden kan rekrytera ordinarie domare som tillhör de allra skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna i landet. För att säkerställa detta bör den särskilda domarutbildningen finnas kvar som bas för rekryteringen samtidigt som andra skickliga och väl kvalificerade jurister i större utsträckning anställs som ordinarie domare. Genom att skapa en större yrkesmässig bredd inom domarkåren gynnas specialiseringen och förutsättningar skapas för att ytterligare höja kvaliteten i den dömande verksamheten.

För att skapa ett bredare rekryteringsunderlag för domaranställningar krävs enligt regeringen att flera olika åtgärder vidtas. Det handlar främst om att skapa intresse för domaryrket bland jurister som inte har genomgått den särskilda domarutbildningen och att skapa bättre förutsättningar för att kunna bedöma dessa juristers lämplighet för yrket. Ett sätt att åstadkomma detta är att öka möjligheterna för etablerade jurister att adjungera som ledamot i domstol. Regeringen föreslår att rättegångsbalkens bestämmelser om advokater ändras i syfte att tydliggöra möjligheten för Sveriges advokatsamfund att medge undantag från kravet att en advokat inte får vara anställd i domstol. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2008.

För att möta de krav som ställs på rekryteringsförfarandet vid en breddning av underlaget för domaranställningar, föreslår regeringen att en ny nämnd, Domarnämnden, ersätter Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet.

Utskottets överväganden

Rekrytering av domare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om den framtida domarrekruteringen. Därutöver antar riksdagen regeringens förslag om att inrätta en ny nämnd, Domarnämnden för beredning av domaranställningar.

Propositionen

Regeringen föreslår att den särskilda domarutbildningen ska finnas kvar och att de jurister som har genomgått den utbildningen även i fortsättningen kommer att vara en viktig rekryteringsbas för domaranställningar samtidigt som rekrytering av andra skickliga och väl kvalificerade jurister ska ske i större utsträckning än tidigare. Enligt regeringen gäller det framför allt att få fler skickliga jurister med olika erfarenheter och yrkesbakgrund att intressera sig för domaryrket och söka anställning som ordinarie domare. Det gäller vidare att skapa bättre förutsättningar att på ett rättvist sätt kunna bedöma dessa juristers skicklighet och deras lämplighet för yrket och därmed öka förutsättningarna för dem att anställas som ordinarie domare.

Regeringen föreslår att en ny nämnd, Domarnämnden, ska ersätta Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet vid beredningen av domaranställningar.

Utskottets ställningstagande

Den framtida domarrekruteringen

En ordinarie domare i allmän domstol eller allmän förvaltningsdomstol ska vara svensk medborgare och ha avlagt kunskapsprov för behörighet att inneha domaranställning, dvs. ha avlagt juristexamen (4 kap. 1 § rättegångsbalken och 28 § lagen [1971:289] om allmänna förvaltningsdomstolar samt förordningen [2007:386] om kunskapsprov för behörighet som domare, m.m.). Något krav på att ha genomgått den särskilda domarutbildningen uppställs inte för anställning som ordinarie domare. Trots det har merparten av dem som anställs en sådan bakgrund. Antalet andra jurister som anställs som ordinarie domare har visserligen ökat under senare år men är fortfarande relativt litet.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det varken finns behov av eller förutsättningar för att inom överskådlig tid ersätta domarutbildade som den huvudsakliga basen för rekryteringen. Utskottet ansluter sig såle-

des till regeringens uppfattning att den särskilda domarutbildningen ska finnas kvar. Sedan lång tid tillbaka har det ansetts gynna en sökande till domaranställning att han eller hon under sitt yrkesliv inte bara har arbetat i domstol utan även har varit verksam inom andra områden. Det är också mot denna bakgrund som den traditionella domarbanan har utformats. Det är av väsentlig betydelse att det i domstolarna finns domare som inte bara har hög integritet och självständighet utan även särskilda kunskaper och erfarenheter inom olika sakområden. En bredare rekrytering kan bidra till att domstolarna tillförs sådan värdefull erfarenhet och kunskap samt känedom om andra arbetsmetoder och verksamhetsområden. Specialistkunskap i domstolarna behövs också för att möta den ökade specialisering som nu präglar bl.a. advokatverksamheten och åklagarväsendet. Utskottet ansluter sig till regeringens uppfattning att ordinarie domare med varierande yrkeserfarenheter gynnar specialiseringen och förutsättningarna för att ytterligare höja kvaliteten i den dömande verksamheten.

Det är viktigt att alla som uppfyller de krav som ställs och som har den kompetens, erfarenhet och bakgrund som eftersträvas ges reella möjligheter att anställas som ordinarie domare. Det är som regeringen påpekar då nödvändigt att det skapas bättre möjligheter att fånga upp de jurister som har valt att inte genomgå den särskilda domarutbildningen och som först senare i livet visar sig vara intresserade av en domaranställning. Det måste också skapas bättre förutsättningar att på ett rättvist sätt kunna bedöma dessa juristers skicklighet och deras lämplighet för yrket och därmed öka förutsättningarna för dem att anställas som ordinarie domare. Utskottet ser därför positivt på vad regeringen anför i propositionen om att förbättra informationen om domaryrket, att öka möjligheterna för advokater, åklagare och andra kvalificerade jurister att adjungera som ledamot i domstol samt om att göra antagningen till och utformningen av notarie- och domarutbildningarna mer flexibla. Utskottet välkomnar också vad regeringen anför om principerna för rekryteringsförfarandet och möjligheterna att bedöma de sökandes meriter samt om utbildning av ordinarie domare.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet vad regeringen föreslår om den framtida domarrekruteringen.

Beredning av domaranställningar

Sammansättningen av ledamöter i Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet grundas på att ledamöterna ska ha mycket god personkänedom inom domstolsväsendet som helhet och därmed ha kunskap om sökandena och de personer som lämnar vitsord (se prop. 1993/94:17 s. 30 f.). En förutsättning för en sådan ordning är att flertalet sökande har sin bakgrund inom domstolsväsendet. Som regeringen påpekar är det vid en bredare rekrytering till domaryrket inte längre ändamålsenligt att låta sammansättningen grundas på sådan personkänedom. Utskottet ser därför positivt på förslaget att en ny nämnd, Domarnämnden, inrättas. En väl fungerande nämnd har stor betydelse för att domarrekruteringen i realiteten ska bli

mer öppen. Det är därför viktigt att Domarnämnden har en väl avvägd sammansättning som kan säkerställa professionella bedömningar och att det finns flera ledamöter som kan bedöma andra juridiska inriktningar än dem som är förknippade med den traditionella domarutbildningen.

Utskottet tillstyrker lagförslaget i nu behandlad del.

Adjungerad ledamot i domstol

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om ökade möjligheter för advokater att arbeta i domstol.

Propositionen

Enligt regeringen bör möjligheterna för etablerade jurister att adjungera som ledamot i domstol öka. Sådana anställningar bör bli ett permanent inslag i domstolarnas verksamhet. Regeringen föreslår i enlighet härmed att rättegångsbalkens bestämmelser om advokater ändras i syfte att ge Advokatsamfundet ett tydligare mandat att medge undantag från kravet att en advokat inte får vara anställd i domstol.

Utskottets ställningstagande

En person som är lagfären domare eller annan befattningshavare i domstol, åklagare eller kronofogde kan inte antas som ledamot av Advokatsamfundet (8 kap. 2 § sjätte stycket rättegångsbalken). Motsvarande gäller för andra som är anställda hos någon annan än en advokat. För de sistnämnda finns dock en möjlighet att få dispens av Advokatsamfundets styrelse. Av 8 kap. 7 § femte stycket rättegångsbalken följer att om en advokat får en anställning hos någon annan än en advokat utgör det, på samma sätt som vid antagande som ledamot av Advokatsamfundet, hinder mot att vara kvar som ledamot av Advokatsamfundet. En advokat ska om detta inträffar träda ur samfundet eller uteslutas. Även i denna situation finns det för andra än anställda i domstol, åklagare eller kronofogdar en möjlighet för styrelsen att ge dispens.

Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att det är värdefullt att bl.a. advokater ges möjlighet att adjungera som ledamot i domstol. Som regeringen påpekar kan det dock uppstå tvekan i vilken utsträckning rättegångsbalken tillåter att advokater adjungerar som ledamot i domstol, vilket kan bidra till att advokater avhåller sig från att söka sådan anställning. Liksom när det gäller andra jurister bör enskilda advokater ha möjlighet att bedöma sin fallenhet och sitt intresse för domaryrket genom en tids anställ-

ning i domstol. Utskottet anser därför i likhet med regeringen att det i rättegångsbalken tydligare bör framgå att Advokatsamfundet kan meddela dispens för advokater som vill arbeta i domstol.

Med det anförda tillstyrker utskottet lagförslaget i återstående delar.

Utbildning av domare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att i utbildningssammanhang ställa högre krav på kunskaper om könsmaktsordningen, sexualiserat våld och sexualbrott. Detta med hänvisning till det arbete som pågår.

Jämför reservation (v).

Motionen

Enligt motion Ju33 (v) bör man ställa högre krav i domarutbildningen på kunskaper om könsmaktsordningen, sexualiserat våld och sexualbrott. Motionärerna anser också att det bör införas obligatoriska vidareutbildningar i dessa ämnen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat motsvarande yrkande med krav på utbildning av domare (se bl.a. bet. 2007/08:JuU1 s. 101 f.). Ett liknande yrkande har också nyligen behandlats av det sammansatta justitie- och socialutskottet i samband med behandlingen av regeringens skrivelse 2007/08:39 Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (bet. 2007/08:JuSoU1 s. 64 f.).

Det sammansatta utskottet konstaterade bl.a. att det av regleringsbrevet för Sveriges Domstolar för år 2008 framgår att regeringen gett Domstolsverket i uppdrag att genom insatser i form av utbildning ytterligare stärka kompetensen bland domare och andra anställda vid domstolarna när det gäller frågor om mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, samt våld i samkönade relationer. Åtgärderna ska leda till ett bättre bemötande av brottsoffer och därigenom bidra till att stärka allmänhetens förtroende för domstolarna. Uppdraget ska genomföras under åren 2008 och 2009. Det sammansatta utskottet framhöll vidare vikten av att de anställda inom rättsväsendets olika myndigheter har hög kompetens och såg det som självklart att de som kommer i kontakt med myndigheterna, t.ex. brottsoffer och vittnen, ska få ett korrekt och professionellt bemötande från myndighetsföreträdare. Utskottet redogjorde också för att det inom rättsväsendets olika myndigheter kontinuerligt vidtas åtgärder för att

dels öka kompetensen hos personalen inom de i motionerna berörda områdena, dels förbättra bemötandet av dem som kommer i kontakt med myndigheterna.

I den nu aktuella propositionen beskriver regeringen att Domstolsverket nyligen har beslutat att införa en ny utbildningsform för nyanställda ordinarie domare (DV-rapport 2008:1). Enligt verket ska utbildningen börja samtidigt med tillträdet och anpassas efter den enskilde domarens behov. Samtliga utbildningsplaner ska innehålla en introduktion på den egna arbetsplatsen. En väsentlig del av utbildningen ska ske vid en nyinrättad domarskola i Jönköping, och utbildningen ska omfatta samtliga domare som för första gången utnämns till ordinarie domare. Domarskolan ska löpande erbjuda kurser under en sexmånadersperiod, och de nyutnämnda domarna ska mellan utbildningstillfällena få praktik. Denna ska ges genom adjunktion i överrätt eller genom praktik på den egna domstolen. Ett sådant praktiskt arbete ska vara en del av Domarskolan och planeras in i utbildningsplanen för domaren. Målet är att Domarskolan ska kunna starta sin verksamhet den 1 januari 2009.

Vid justitieutskottets behandling av motsvarande motionsyrkande har utskottet, med hänvisning till det arbete som pågår och till regeringens aviserade åtgärder för att öka kompetensen inom rättsväsendets myndigheter, ansett att det inte finns anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande i frågan. Denna uppfattning har också det sammansatta justitie- och socialutskottet redovisat. Justitieutskottets uppfattning kvarstår i den här delen, och utskottet avstyrker motionen.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Utbildning av domare, punkt 3 (v)

av Lena Olsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Ju33 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Enligt min mening förekommer det att representanter för rättsväsendet utsätter offer för sexualbrott och sexualiserat våld för ett okänsligt och ovärdigt bemötande, vilket kan upplevas som ytterligare ett övergrepp. För att minska problemet bör det ställas högre krav på kunskaper om könsmaktsordningen, sexualiserat våld och sexualbrott i domarutbildningen. Härutöver krävs det att den befintliga domarkåren genomgår en sådan utbildning. De utbildningar som ges i dag räcker inte till, och det hänger ofta på intresset om domaren deltar. Utbildningarna måste därför göras obligatoriska.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser det ovan anförda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:113 Rekrytering av domare:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.
2. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om den framtida domarrekruteringen (avsnitt 5).

Följdmotionen

2007/08:Ju33 av Alice Åström m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om högre krav på kunskaper om könsmaktsordningen, sexualiserat våld och sexualbrott i domarutbildningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatoriska vidareutbildningar för domare om könsmaktsordningen, sexualiserat våld och sexualbrott.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 2 och 7 §§ samt 27 kap. 27 § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

2 §¹

Till ledamot av advokatsamfundet får endast den antas som

1. har hemvist i Sverige eller i en annan stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz,
2. har avlagt de kunskapsprov som är föreskrivna för behörighet till domarämbete,
3. har genomgått för advokatverksamhet erforderlig praktisk och teoretisk utbildning,
4. har gjort sig känd för redbarhet, och
5. även i övrigt bedöms lämplig att utöva advokatverksamhet.

Advokatsamfundets styrelse får i enskilda fall medge undantag från antagningskraven såvitt gäller första stycket 1. Detsamma gäller antagningskraven enligt första stycket 2 och 3 beträffande den som är auktoriserad som advokat i en annan stat i enlighet med där gällande bestämmelser.

Den som har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han eller hon har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, *skall* anses uppfylla kraven enligt första stycket 2 och 3. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

Den som har genomgått en utbildning som krävs för att bli advokat i en stat inom Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz och som i Sverige genomgått ett prov som visar att han eller hon har tillräckliga kunskaper om den svenska rättsordningen, *ska* anses uppfylla kraven enligt första stycket 2 och 3. Detsamma gäller den som registrerats enligt 2 a § och som därefter under minst tre år bedrivit faktisk och regelbunden advokatverksamhet i Sverige, under förutsättning antingen att verksamheten huvudsakligen omfattat svensk rätt eller att, om verksamheten inte huvudsakligen omfattat svensk rätt, den registrerade på annat sätt har förvärvat tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att antas till ledamot i samfundet.

¹ Senaste lydelse 2002:334.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige *skall* anses uppfylla kraven enligt första stycket 2–5.

Den som är försatt i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte antas till ledamot. Inte heller får den antas till ledamot som enligt 3 § lagen (1985:354) om förbud mot juridiskt eller ekonomiskt biträde i vissa fall är förbjuden att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde.

Lagfaren domare i eller befattningshavare vid domstol eller allmän åklagare eller kronofogde får inte antas till ledamot; inte heller den som annars är anställd i en stats eller kommuns tjänst eller hos någon annan enskild än advokat, om inte advokatsamfundets styrelse medger undantag.

Den som har blivit auktoriserad som advokat i Danmark, Finland, Island eller Norge i enlighet med där gällande bestämmelser och som därefter under minst tre år på ett tillfredsställande sätt har tjänstgjort som biträdande jurist på advokatbyrå i Sverige *ska* anses uppfylla kraven enligt första stycket 2–5.

Ordinarie domare, allmän åklagare eller kronofogde får inte antas till ledamot. Detsamma gäller den som annars är anställd hos någon annan än advokat, om inte advokatsamfundets styrelse medger undantag.

7 §²

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, *skall* uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § *skall* registreringen upphävas. Är omständigheterna mildrande, får advokaten i stället tilldelas en varning.

En advokat som annars åsidosätter sina plikter som advokat får meddelas en varning eller erinran. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får advokaten uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, registreringen upphävas.

En advokat som tilldelas en varning får, om det finns särskilda skäl, även åläggas att utge en straffavgift till samfundet med lägst ettusen och högst femtiotusen kronor.

Om det bedöms tillräckligt får disciplinnämnden, i stället för att tilldela en advokat erinran, göra ett uttalande om att advokatens åtgärd är felaktig eller olämplig.

En advokat är skyldig att genast träda ur samfundet om det inträffar en sådan omständighet som gör att

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, *ska* uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § *ska* registreringen upphävas. Är omständigheterna mildrande, får advokaten i stället tilldelas en varning.

En advokat är skyldig att genast träda ur samfundet om det inträffar en sådan omständighet som gör att

² Senaste lydelse 2002:334.

han eller hon enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet. Om advokaten inte *gör det, skall* styrelsen förordna om hans eller hennes uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han eller hon får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som är registrerad enligt 2 a § fråntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han eller hon är auktoriserad, *skall* styrelsen upphäva registreringen.

I beslut varigenom någon utesluts ur samfundet får förordnas att beslutet *genast skall* verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

Brott mot tystnadsplikt enligt 4 § första stycket andra meningen får inte åtalas av någon annan än Justitiekanslern. Åtal får väckas endast om det är påkallat från allmän synpunkt.

han eller hon enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, *om inte styrelsen i fall som avses i 2 § sjätte stycket andra meningen medger undantag*. Om advokaten inte *träder ur samfundet, trots att han eller hon är skyldig att utträda, ska* styrelsen förordna om hans eller hennes uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han eller hon får stå kvar som ledamot av samfundet. Om en sådan advokat som är registrerad enligt 2 a § fråntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han eller hon är auktoriserad, *ska* styrelsen upphäva registreringen.

I beslut varigenom någon utesluts ur samfundet får förordnas att beslutet *genast ska* verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

27 kap.

27 §³

Regeringen förordnar för tre år i sänder personer som kan tjänstgöra som offentliga ombud. Under treårsperioden får vid behov ytterligare personer förordnas för återstående del av perioden.

Ett offentligt ombud *skall* vara svensk medborgare och *skall* vara eller ha varit advokat eller ha varit ordinarie domare. Ett offentligt ombud får inte vara i konkurs-tillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Regeringen *skall* inhämta förslag på lämpliga kandidater från Sveriges advokatsamfund och Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet.

Ett offentligt ombud *ska* vara svensk medborgare och *ska* vara eller ha varit advokat eller ha varit ordinarie domare. Ett offentligt ombud får inte vara i konkurs-tillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Regeringen *ska* inhämta förslag på lämpliga kandidater från Sveriges advokatsamfund och Domarnämnden.

³ Senaste lydelse 2003:1146.

Ett offentligt ombud får trots att regeringens förordnande har upphört slutföra pågående uppdrag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.